

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความก้าวหน้าในอาชีพของลูกจ้างในองค์กรพัฒนาเอกชน” ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาเฉพาะลูกจ้างที่ทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชนเฉพาะในสายงานพัฒนา และดำเนินงานในโครงการ หน่วยงานที่เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่าง ตัวอย่างคือ มูลนิธิรักษ์ไทย (RTF, Raks Thai Foundation)

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ ผลการวิจัย อื่น ๆ เช่น วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ เอกสารสรุปการศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนา สถิติแรงงาน บทความที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่าง ๆ เป็นต้น
2. ศึกษาข้อมูลภาคสนาม (Field Research) โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลจาก เจ้าหน้าที่ ในองค์กรพัฒนาเอกชน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาจากแบบสอบถาม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่เป็นลูกจ้าง ที่ทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชนเฉพาะในสายงานพัฒนา และดำเนินงานในโครงการ ไม่เกี่ยวข้องกับสายบริหารและการจัดการอื่น ๆ เช่น บัญชีและการเงิน การระดมทุน เป็นต้น จำนวนทั้งสิ้น 278 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ธันวาคม 2552)
2. ประชากรที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าในอาชีพ ในองค์กรพัฒนาเอกชนจำนวน 1 คน คุณจุฑามาศ ปานอุทัย ฝ่ายทรัพยากรบุคคล

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากเจ้าหน้าที่ที่เป็นลูกจ้างในองค์การพัฒนาเอกชน ของมูลนิธิรักษ์ไทย โดยมีเจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ทำงานด้านโครงการ จำนวน 278 คน มีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 5 ระดับ คือ ผู้ประสานงานโปรแกรม ผู้จัดการโครงการ ผู้ประสานงานโครงการ เจ้าหน้าที่ภาคสนาม และเจ้าหน้าที่สัญญาจ้าง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างมา 70 คน ซึ่งคิดเป็น 25% ของจำนวนประชากรที่ศึกษาทั้งหมด เพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทดังนี้

ตารางที่ 3.1

จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประเภทลูกจ้าง	จำนวน
ผู้ประสานงานโปรแกรม	7
ผู้จัดการโครงการ	3
ผู้ประสานงานโครงการ	13
เจ้าหน้าที่สนาม	31
เจ้าหน้าที่สัญญาจ้าง	19
รวม	73

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยศึกษาจากผลงานวิจัย เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความก้าวหน้าในอาชีพของลูกจ้างในองค์การพัฒนาเอกชน เพื่อให้หาข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากลูกจ้างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากมูลนิธิรักษ์ไทย ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิด เพื่อให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตรงกับความต้องการ และแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบคำถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี

1. แบบสอบถามปลายปิด โดยมีรายละเอียด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ตำแหน่ง สถานภาพสมรส ประสบการณ์และ การฝึกอบรมต่าง ๆ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยลักษณะงาน ได้แก่ ตำแหน่งงาน อาชีพ ค่าตอบแทน ฯลฯ แบบ ลักษณะประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยใช้ Likert Scale แบบ 3 ตัวเลือก โดย กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตรจัดอันดับ Rating Scale ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
3	หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
2	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
1	หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ยจะพิจารณาจากคะแนนคำตอบ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยใช้เกณฑ์คำนวณจาก

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{3-1}{3} = 0.66$$

ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม	2.34-3.00	มีก้าวหน้ามาก
ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม	1.67-2.33	มีความก้าวหน้าปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม	1.00-1.66	มีความก้าวหน้าน้อย

ส่วนที่ 3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาแก้ไขปรับปรุง

ส่วนที่ 4 นำแบบสอบถามไปทดสอบก่อน (Pre-Test) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2. แบบสอบถามปลายเปิด (Open-End) ใช้สำหรับสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความก้าวหน้าในอาชีพของลูกจ้างในองค์กรพัฒนาเอกชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ของมูลนิธิวิริยะไทย เพื่อแจกแบบสอบถามจำนวน 80 ชุด ให้กับพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามไปแจกตามระบบการสุ่มตัวอย่าง คือการสุ่มแบบเจาะจง ในช่วงระดับตำแหน่งของลูกจ้าง ทั้งสิ้น 80 คน โดยส่งแบบสอบถามให้กับมูลนิธิรักษไทย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคล กระจายแบบสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด

3. สัมภาษณ์เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าในอาชีพของมูลนิธิรักษไทย จำนวน 1 คน

4. กำหนดวันทำการสำรวจระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2552-10 มกราคม 2553

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลแบบสอบถามเสร็จแล้ว ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด โดยผู้ศึกษาสร้างคู่มือการลงรหัส แล้วนำข้อมูลลงรหัส และนำข้อมูลที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อจัดเป็นหมวดหมู่ ทำให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ประสบการณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

2. ค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) ใช้ในการรายงานผลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และใช้พรรณนาการศึกษา

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งใช้การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4. การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคล และลักษณะงานที่มีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะการพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถาม แจกแจงในลักษณะตารางประกอบการบรรยาย